

Telegraful

Organ național-biseri Str. Șaguna 8

2 ex. (Of.)

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Religia și sănătatea

Dumineca proxima e *Dumineca bolnavilor*. E e inovație, menită a se încorpora la patrimoniul vieții istorice sufletești. Fiind întâmpinată dela început cu simpatii generale, ea face dovadă că oricât de conservativă e viața religioasă a poporului nostru, totuș nu e petrificată ci are puterea de asimilare a ideilor nouă. Hotărât lucru, poporul nostru nu e reacționar.

Dar având înainte o inovație, ar fi prematur să arătăm care sunt achizițiile ei definitive. Și cu toate aceste constatăm că prin aceasta s'au pus probleme nouă alături de soluțiile vechi.

Acestea se pot urmări pe două căi:

- a) atitudinea față de eterna enigmă a suferinții omenești, și
- b) realizările practice de până acum precum și dezvoltarea acestora în viitor.

În ce privește enigma suferinții, scopul Duminecii bolnavilor nu e speculativ. De când există sfânta Scriptură și mai ales

cartea lui Iov a acestui Laocoon biblic, în luptă uriașă cu șerpii cumpliți ai îndoelii și ai desnădejzii, înțelegem că suferința nu poate fi exilată din imperiul vieții. Ea ne urmărește dela naștere și până la extrema agonie, ca un sol al lui Dumnezeu, să ne apropie de El, izvorul neseecat al vieții și al îndurării. Sfântul apostol Pavel adeseori face amintire în scrisorile sale de «rănele Domnului», întipărite pe trupul său, ca un semn al miraculoasei convertirii de pe drumul Damascului.

Ce ar rămâne din viața Mântuitorului, când s'ar elimina partea de suferință din această dumnezească viață?

Prezența suferinții în ființa noastră realizează apropierea lui Dumnezeu de noi. O seamă de virtuți, ca răbdarea, iubirea și mila nu ni le putem însuși decât în școala suferinții.

Războiul a concentrat în viața omenească noian de suferințe fizice și spirituale. Mai înfiorătoare sunt cele sufletești.

În fața suferințelor trupesti și sufletești, biserica a lansat bărcile sale de salvare pentru cei înviforați.

Mijloacele sacramentale și quasi-sacramentale ale bisericii sunt pentru continuarea operei, începute de către dumnezeescul ei Stăpân. De aceea biserica și-a revendicat dreptul și privilegiile de vindecare, nu însă fără discriminățiune.

Religia și medicina au avut domenii comune. Biserica și Spitalul, religia și medicina sunt aliate nedespărțite. Nici una nu există prin negarea celeilalte, nu se esclud și împreună formează o *entente cordiale*.

O precizare a atribuțiilor fiecăreia e necesară, căci au existat confusiuni și nu este exclus ca ele să se prelungească și dincolo de epoca noastră. D. e. nu orice boală se poate vindeca numai prin rugăciune sau prin sf. maslu, dar nici toate boalele prin medicina doftoricească. În veacurile primare harul sacramental se considera necesar și util la vindecarea boalelor trupesti. Mai târziu întrebuintarea mijloacelor harice s'a limitat la vindecarea maladiilor sufletului. Când s'a dezvoltat cultul sfintelor moaște, tradiția ne spune că s'au operat miraculoase vindecări de boale trupesti.

O seamă de științe moderne, ca psihologia, fiziologia și psihiatria au străbătut cu cercetările lor în regiunile subconștiinței omenești, isbutind să descopere resorturi de facultăți, de care omul nu-și dă seamă.

Desvoltarea acelor facultăți neutilizate deschide nouă posibilități pentru omenire.

Într-o epocă, în care științele fizice au deslegat atâtea enigme, nebănuite înainte vreme, ar fi straniu să dubităm că atâtea mistere ale ființei noastre lăuntrice sunt menite să rămâe veșnic pecetluite.

Un popor cu instincte religioase atât de profunde, cum este poporul nostru, e capabil de ascensiune sufletească și să se reculeagă din criza morală, prin care străbate, dacă biserica împreună cu slujitorii ei isbutesc să aplice remedii sigure de înviorare sufletească.

Menirea bisericii și a slujitorilor ei nu e să aștepte după bolnavi să-i vindece, ci să creeze condiții de sănătate robustă și imună în fața epidemiilor și a plăgilor.

T. S.

FOIȘOARA

Pedagogia cultului ortodox

de Dr. Nicolae Terchilă

Istoria ne vorbește despre «întunericul cel mai din afară» în care a fost aruncat și ținut veacuri de-a rândul, de dușmanii săi, neamul românesc. Dar iată o minune mare, pe care a o vedea am fost învredniciți noi, de pronia divină. În întunericul suferinței milenare sufletul neamului românesc nu s'a supus urmărilor firești a acestei situații, nu s'a părăginit, și n'a pierit, ci precum am văzut noi și a văzut toată lumea și s'a mirat, poporul românesc a ieșit din întunericul suferinței cu suflet «întreg, cinstit, sănătos, drept îndreptând cuvântul adevărului său».

Pe baza acestei constatări cred că ne putem întreba: de unde a putut primi neamul nostru această putere miraculoasă, cine i-a dat concepția despre lume și viață, cine a tomat acest suflet sănătos și l-a păstrat veșnic vânos și viguros, așa încât să nă-

tatea lui n'a putut fi vătămată de nici un dușman politic sau religios, cari — precum ne spune istoria — au fost destul de numeroși? Cine a fost acel doctor minunat, care s'a îngrijit de sănătatea sufletească a neamului românesc, de ce mijloace s'a folosit și ce metodă, ce procedură a urmat? Istoria ne spune că sufletul neamului nostru este un aliagiu în care sunt contopite multe și variate elemente. Care a fost acel sculptor, acel maestru divin a cărui mână genială a știut imprima în această «substanță spirituală» acea formă minunată cu care apare sufletul românesc în momentul unirii? Pronia divină ne-a învrednicit să vedem sârbătoarea cea mare a unirii la care a luat parte toată suflarea românească îmbrăcată în uniformă austriacă, ungară, rusească, bulgară, dar... toți vorbeau aceeași limbă, aveau aceleași obiceiuri și mărturiseau aceeași credință. Da, ei erau «uniți în cuget și'n simțiri», pentru că în toți trăia cu o intensitate uimitoare, în toți zvâgnea același suflet; toți erau de aceeași lege, «de legea

românească». Cine a putut fi acel maestru genial care a știut sculpta în pieptul fiecărui român — sub oricare stăpânire s'ar fi aflat acesta — figura marea a sufletului «românesc»? Fără îndoială că numai biserica ortodoxă.

Când un maestru genial creează o capodoperă, lumea admiră această creație. Fiii neamului, din care face parte geniul creator, se laudă cu el și-l preamăresc opera. Însă puțini se întreabă *de ce mijloace s'a folosit și cum a lucrat maestrul?* Puțini s'au ocupat și cu întrebarea: Cum și-a crescut biserica ortodoxă fiii săi? Cum a format ea sufletul românesc? De ce mijloace s'a folosit și cum a lucrat ea? Cum și-a îndeplinit ea marea rol pedagogic? Puțini s'au ocupat cu această întrebare, și eu dibuesc pe cărări noi și de aceea rog să fiu scuzat dacă răspunsul ce încerc să-l formulez acum, nu va fi satisfăcător din toate punctele de vedere.

Biserica noastră a format sufletul românesc. Artă de a forma sufletul se numește pedagogie. Ea a

avut în viața neamului nostru un înalt rol pedagogic. Biserica și-a îndeplinit această misiune sfântă cu o pricepere uimitoare săvârșind astfel o operă genială în adevăratul înțeles al cuvântului. Această operă genială, această creație a artei pedagogice bisericești, este un popor sănătos sufletește și trupest. Dintre mijloacele de care s'a folosit biserica în săvârșirea operei sale, amintesc pe acela, care ne este ușor accesibil tuturor, și care este *cultul divin*. Cultul divin al bisericii noastre este un minunat mijloc de armonică educație trupestă și sufletească.

Biserica noastră împărtășește cunoștințe credincioșilor săi după principii pe care pedagogia științifică numai după secole le-a descoperit și abea după lupte grele le-a putut pune în aplicare. Așa de pildă principiul intuiției s'a aplicat în biserica noastră cu multe secole înainte, cum în puține școli moderne se aplică azi. Slujba bisericească este doar o expunere intuitivă a vieții Mântuitorului. Centrul cultului divin ne aduce aminte

Religie și școală

(Sfârșit)

Sau: învățătorul vrea să infiltreze în sufletul copiilor datorințele față de părinți. Cum să se apuce de asta în școală, din care e înlăturată instrucția religioasă creștină? Să le prezinte teza abstractă: Părinții voștri v'au făcut bine, deci le datorați su-punere?

Dar dacă le va vorbi lor *catihetul* despre copilul Nazarinean Isus, care deși era Dumnezeu, ascultă întru toate de părinții Săi; dacă le va vorbi lor despre junele Tobie, care în părintele său a venerat pe locuitorul lui Dumnezeu și i s'a supus, căci s'a cugetat așa: «Ceeace-mi poruncește tatăl meu, aceea-i porunca Ta, Atotputernice Doamne!» — atunci în sufletul copilului se vor realiza idei și sentimente pentru toată viața și va privi cu alți ochi pe părinții săi.

Școala ireligioasă, cu morala ei lumească, nu poate da merinde pentru o viață. Cei mai mulți copii în etate de 12—16 ani ies în lume. Vârtejul vieții amenință cu naufragiu credința și morala lor. Apar agitatorii «democrați» și încep a-i atăta contra ordinii sociale, vin liber-cugetătorii, necunoscători de Dumnezeu și de lege, vin amăgitorii și-i invită în vâltoare cu cântec de sirenă; vine proza vieții și dărâmă castelele de carton ale visurilor; vine grija boala și moartea.

Dumnezeule! de unde să-și împrumute sărmanul om putere și demnitate pentru suportarea vieții, dacă din școala ireligioasă a ieșit cu sufletul fără cunoașterea unei lumi ideale?

Etică, fără Dumnezeu, poate conveni temporar; dar viața privată, întocmai ca întreaga ordine socială, n'are sprijin mai puternic

și mai indispensabil, decât creștinismul pozitiv.

De aceea, ceice vreau să-l elimineze din școală, sânt inimizii semenilor lor.

Dacă statul a introdus obligativitatea învățământului, să dea garanță părinților cu privire la aceea, că școala nu va strica ceea-ce clădește educația familială.

II

A spus cineva, că gruparea învățătorimii sub steagul radical-progresiv e problemă de existență. Această declarație e desconsiderarea nivelului spiritual al învățătorimii. O asociație învățătoarească nu poate să aibă ca scop exclusiv apărarea intereselor materiale. Cei mai mulți învățători pășesc, așa credem, plini de idealism pe terenul de luptă al vieții, în școală văd factor de cultură, ear în sine înșiși pe purtătorii de cultură.

Învățătorul scontează chiar în primul an problema importantă a raportului dintre școală și religie.

Învățătorul ortodox român să fie mândru de principiile sale creștine, manifestându-le pe față. Învățătorul ortodox să fie mai mult, decât un pupitru mobil, mai mult decât o pâlnie de cunoștințe generale. Învățătorul ortodox plaseze ceva din sufletul său, din propria sa individualitate, din religia aceea, care împrumută armonie perfectă în toate direcțiile individualității și personalității umane.

Dacă religia a devenit vitală convingere, învățătorul nu mai e mehanic, meseriaș, nu-i cărpaci, ci artist educativ, care cu dalta religiei va sculpta în sufletul copiilor prototipul lui Dumnezeu.

Nu numai vocațiunea îndrumă pe învățător la principiile religiei, ci și caracteristica lui lume sufletească, acele speciale rapor-

turi de viață, între care decurg zilele. Tânărul candidat de învățător părăsește școală normală plin de însuflețire, plecând să cucerească o lume. De unde provine fenomenul, că după câțiva ani însuflețirea lui scade aproape la zero? Nu-i destul de tare fundamentul să poată suporta edificiul idealurilor?... Lipsa materială slăbește uneori lupta pentru ideile sublime. De aceea, al statului și al societății interes este să asigure învățătorului traiul zilnic. Dar, și aceea-i adevărat, că bunăstarea materială nu produce idealuri, și că găsim mai mult idealism în colibe, decât în palate. Nu grija materială dezacordă viața învățătorului și pune surdina la corzile însuflețirii, cât mai vărtos proza vieții: cunoștințele eronate și interpretările rele din partea părinților sau a copiilor. Aceste suferințe sufletești stingheresc entuziasmul pedagogic în învățător.

În cazul oboselilor sufletești, numai religia mai poate picura energie și statornicie în sufletul învățătorului. Acel instructor, cari mai privește și la Cruce, luptă de partea norocoasă, unde din înălțime se revărsă îndemnul divin: «În acest semn vei învinge». Un învățător tare în credință va învinge osteneala și scârbă.

Învățătorii noștri să se avânte cu încredere pe terenul de luptă și vor obține biruință.

Religia nu suprimă idealurile umanistice de școală, ci pune mai sus scopurile de educație. Omul însuș este astfel mai înalt. Religia este puternică alianță a părinților și învățătorilor în activitatea grea, ca în viață să trimită oameni de caracter, pregătiți pentru orice luptă. Marea luptă se va decide norocos numai în semnul Crucii.

Pr. Dr. T. Potcaș.

Asociația Clerului „Andrei Șaguna”

Nr. 8/1931

COMUNICAT

În baza § 6 din «Regulamentul pentru organizarea despărțămintelor», în decursul postului sfintelor Paști, se vor ține adunările ordinare ale despărțămintelor.

Programa adunării următoarea:

Ziua I a. m.

1. Te-Deum.
2. Deschiderea adunării prin președinte.
3. Raport asupra activității pastorale a preoțimii și a cercurilor religioase în 1930.
4. Darea de seamă asupra activității despărțământului în 1930.
5. Constatarea plății cotizațiilor pe 1930 și încasarea celor de pe 1931. — Inscrierea de membri noi.
6. Alegerea alor doi delegați, pe lângă președinte, la congresul viitor.
7. Inițiative de organizare pentru promovarea vieții religioase și culturale în cuprinsul despărțământului, și pentru propășirea Asociației.
8. Propuneri.

După masă și a II-a zi.

Se întocmesc *misluni interne* cu *mărturisirea și cuminerea* preoților, a profesorilor preoți, a absolvenților de teologie și a funcționarilor bisericești.

Pentru meditația de pregătire înainte de mărturisire recomandăm textul: «*Tot cel ce face păcatul, rob este păcatului*» (Ioan 8, 34) «*Dacă vă va slobozi pe voi Fiul, cu adevărat slobozi veți fi*» (Ioan 8, 36), căutând a trezi conștiința vinovăției și părerea de rău; ear pentru meditația dela cuminere dăm subiectul: «*Grăunțul de grâu căzând pe pământ, de nu va muri el singur rămâne, iar de va muri, multă roadă aduce*» (Ioan 12, 24).

Sibiu, 26 Februar 1931.

Biroul Central al Asociației.

Cu adventiștii. Pr. Petre Chiricuță din capitală a chemat la discuție contradictorie pe reprezentantul adventiștilor, Ștefan Demetrescu. Discuția se face la Fundația Carol în București în 8, 15 și 22 Martie 1931.

de jerfa Mântuitorului pentru omenire și are o putere educativă trezind și desvoltând spiritul de jertfă atât în cercul îngust al familiei, cât și în cercul mai larg al societății omenestii. Sfânta liturgie formează deci un îndemn neîncetat spre jertfă prin un viu exemplu dumnezeesc. În cultul divin se dă posibilitatea atât omului cult, cât și analfabetului să cunoască cu ușurință întreaga viață a Domnului nostru Isus Hristos. Dar nu numai viața Mântuitorului, ci întreaga istorie a mântuirii se petrece înaintea ochilor noștri în cultul divin al bisericii ortodoxe.

Precum ne e cunoscut, vecernia simbolizează timpul înaintea venirii lui Isus, utrenia ne aduce aminte de apariția lui Mesia în lume, iar liturgia ne prezintă în mod cum nu se poate mai intuitiv, cu multă pompă și fast, cu multă sfințenie, întreaga viață a lui Isus.

Explicarea rezumativă a singure ratecelor acte din sfânta liturgie dovedește afirmarea făcută mai sus. Astfel înseamnă:

1. Deschiderea ușilor împărătești — deschiderea împărăției lui Dumnezeu pentru neamul omenesc.
2. Ieșirea preotului cu sfânta Evanghelie — apariția Mântuitorului nostru Isus Hristos în lume.
3. Cetirea «apostolului» — predica sfinților apostoli trimiși de Isus.
4. Cetirea Evangheliei — predica lui Isus.
5. Eșirea cu sfintele daruri — intrarea triumfală a lui Isus Hristos în Ierusalim.
6. Oprirea preotului în mijlocul bisericii — Isus pe cruce.
7. Intrarea preotului în altar și punerea sfintelor daruri pe sfânta masă — luarea de pe cruce și punerea lui Isus în mormânt.
8. Împreunarea pâinii cu vinul (a trupului și sângelui) — învierea.
9. Binecuvântarea — «mântuiește Doamne poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta» — binecuvântarea dată de Isus înainte de înălțare.
10. Ducerea sfintelor taine în proscomidier — înălțarea la ceruri.

La această reprezentare a vieții lui Isus preotul reprezintă persoana Mântuitorului. Această chemare înaltă a împrumutat preotului o putere autoritativă fără de seamă în fața poporului, care primea în forma aceasta cele mai prețioase cunoștințe religioase dela un dascăl cu mare autoritate. Acest cult divin intuitiv a avut o mare valoare pedagogică pentru poporul nostru în timpul de întunecime culturală. Precum rezultă din cele spuse, neîncetat primește viață nouă în fața credincioșilor figura Mântuitorului, a sfinților evangheliști și apostoli în cultul divin. Prin acte și simboluri abstractele idei religioase devin ușor accesibile poporului simplu. Astfel primește cultul divin ortodox un caracter educativ și instructiv.

Singuraticile acte sunt împreunate cu citirea textelor alese din sf. Scriptură și cu frumoase cântări bisericești. Citirile și cântările noastre bisericești împărtășesc credincioșilor un bogat material instructiv și foarte edificativ, cules din întreaga Biblie.

Ce ar putea mișca mai mult su-

fletul credinciosului decât ascultarea cuvântului dumnezeesc? Aici găsește el izvorul adevărat al luminării și al cunoștinței. Cuvântul lui Dumnezeu servește ca cel mai bogat izvor al mângâierii și bucuriei spirituale, de care avea lipsă neîncetat românul în robia sa milenară. Învățători frumoase și mult cuprinzătoare, idei în înălțimea lor neîntrecute se află în V. T. dacă ne gândim numai de ex. la pildele lui Solomon. Putere pentru îndurarea suferințelor fără cârtire împotriva lui Dumnezeu poate sorbe credinciosul din cartea lui Iov. Cât de potrivite erau pentru soarta poporului românesc «Plângerile lui Ieremia» în cari sânt descrise suferințele robiei! Ca printr'un lanț veșnic nedistrus a fost legat sufletul poporului român de cartea Psalmilor. Psaltirea este un imn neîntrerupt de laudă și preamărire adusă lui Dumnezeu cel puternic. Psaltirea este o carte plină de profunde învățături religioase. În ea se oglindește, cu toate grijile și ranele sale, sufletul românesc, cu toate bucuriile și speranțele

INFORMAȚIUNI

Consiliul arhiepiscopiei noastre de Alba Iulia și Sibiu în 2 Martie a. e., a ținut ședință plenară sub prezidiul I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru *Nicolae*.

Dintre obiectele pertractate amintim următoarele:

S'a încuviințat cererea p. consilier arhiep. Mateiu Voileanu, ca după un serviciu de peste un jumătate de secol, prestat cu credință și devotament bisericii și instituțiilor ei, de a fi trecut în binemeritul stat de pensie.

Din acest prilej I. P. S. Sa Mitropolitul a exprimat p. Voileanu atât în numele său cât și în numele Consiliului arhiepiscopesc mulțumiri pentru bunele servicii prestate într'un șir atât de lung de ani, dorindu-i dela bunul Dumnezeu încă zile îndelungate.

Tot asemenea s'a primit și abdicarea p. prot. al Sebeșului Sergiu Medean, care în decursul lungii sale activități pastorale de peste 40 ani, a fost unul din cei mai zeloși protoierei al Arhiepiscopiei noastre.

Și P. C. Sale I. P. S. Sa i-a exprimat mulțumita sa și a Consiliului pentru rodnică activitate dezvoltată în decurs de 44 ani.

Cu administrarea protopresbiteratului Sebeș a fost încredințat p. protolereu al Hunedoarei Dr. Vasile Oană, iar cu administrarea protopresbiteratului Devei p. protolereu al Dobrei, Iosif Morariu.

S'au luat totodată dispozițiunile necesare pentru întregirea protopresbiteratelor vacante prin publicarea de concurs.

Pentru timpuri mai bune. S'a proiectat ridicarea unui monument, pe teritoriul comunei Vad, întru comemorarea întoarcerii M. Sale Regelui Carol în țară. Suveranul și-a exprimat dorința ca ridicarea monumentului să se amâne pentru vremuri mai bune din punct de vedere financiar.

sale. În cartea psalmilor se află toate câte se rapoartă la morală și credință. Fiecare cuvânt al acestei cărți este plin de o miraculoasă putere de edificare și întărire sufletească.

Nu mai puțină este puterea ei educativă. Să ne gândim de ex. la următoarea cerere din Ps. 50: «Inimă curată zidește întru mine Dumnezeu și Duh drept înnoiește întru cele dinăuntru ale mele». Ce scop sublim pentru o educație religioasă indică aceste cuvinte Dumnezeiești. Ce ideal frumos urmărește educatorul care vrea să dea societății oameni «cu inimă curată» și cu «Duh drept». Biserica știe realiza acest scop pentru că ea află totdeauna drumul cel mai potrivit care duce cu siguranță la sufletul omenesc. Cele propoveduite de biserică sânt într-o «legătură vitală» cu preocupările credincioșilor. Iată că un principiu al pedagogiei contemporane, bazat pe rezultatele cercetărilor psihologice, este aplicat de biserică cu foarte multe veacuri înainte. Nu există nici o situație în viața internă și externă a românului, la care nu s'ar potrive

Fondul de ajutoare al ziaristilor români, întemeiat în 1911 de fericitul *Dr. Ioan Mihu*, a trecut, cu ziua de 19 Februar 1931, în administrația «Sindicatului presei române din Ardeal și Banat», potrivit dispoziției articolului care prevede că epitropia dela Sibiu a fundației este liberă, în momentul când va crede de cuviință, să testeze această avere unei asociații de presă sau unei societăți culturale. Avera în bani și acții, administrată până acum de epitropia dela Sibiu, se cifrează la aproape patru sute de mii Lei.

Ciclu de conferințe se va ținea în sala teatrului național din capitală, în fiecare Mercuri, între ora 6 și 7 d. a. pentru sărbătorirea celor 60 de ani ai dlui profesor *N. Iorga*. Conferințele, care încep în 4 Martie și se termină în 27 Mai 1931, vor fi ținute de dnii: C. Argetoianu, P. Șeicaru, I. Petrovici, D. Gusti, Nichifor Crainic, I. Nistor, Gheorghe Brătianu, Nicolae Titulescu ș. a. cari vor cuvânta despre dl *N. Iorga* ca: om politic, ziarist, orator, om de literă, filosof, profesor, istoric al românilor, al orientului și al evului mediu.

Instalare de paroh. Duminecă în 22 Februar s'a făcut în parohia Băcăinți, prot. Geoagiu, introducerea tinărului preot *Cornel Doroga*, de loc din Pricaz. Utenia s'a slujit de noul paroh, ear la sfta Liturgie a sosit p. protopop tractual, Valer Goron cu administratorul parohial, Pr. Sever Păcurar, din Gelmar. Sfânta Liturgie s'a slujit în sobor, iar răspunsurile le-a dat dl notar Bucur Secărea cu melodioasă voce. La sfârșitul Liturghiei a vorbit p. protopop, arătând care e chemarea păstorului în zilele de astăzi și dând îndrumări credincioșilor pentru o viață vrednică sufletească. Cetește apoi singhelia arhierască pentru noul paroh, îi predă sfta Evanghelie și cheea bisericii, spre a propovădui adevărurile veșnice ale lui Ius în locașul dumnezeesc. Răspunde în cuvinte alese părintele Doroga, că își simte răspunderea grea înaintea oamenilor și a lui Dumnezeu, și promite înaintea altarului a-și face datorința cu vrednicie și a rămânea pururea ucenic credincios al lui Ius. La sfârșit părintele administrator Păcurar își ia rămas bun dela băcăințeni, arătându-le că starea din trecut să poate îndrepta prin dragostea reciprocă între conducătorii satului și între popor. *Corresp.*

vre-un psalm. De aceea în biserică românească psalmii au rol foarte însemnat. Cartea psalmilor însoțește — s'ar putea zice — toată viața românului și sfințește toate momentele vieții lui. Mult tact pedagogic dovedește biserică atunci, când introduce psalmi în întreaga rânduială a cultului divin începând dela sf. liturgie, până la cea mai simplă rugăciune de mulțumită (vezi liturghierul). Credinciosul asimilează cu o deosebită plăcere învățăturile dogmatice și morale ale bisericii sale, învățăturile despre Dumnezeu, a raportului său cu lumea, învățături cari sunt în mod sublim exprimate în psalmi. Le asimilează cu plăcere, pentru că formează o necesitate vitală pentru el.

O parte însemnată a rolului educativ al cultului divin se realizează prin frumoasele cântări din octoih și din cele 12 Minee cântate la vecernie și la utrenie. În cântările din octoih întocmite de sf. Ioan Damascenul și de Anatolie, patriarhul Constantinopolului, aflăm, precum am spus, o minunată țesătură de învățături din

Serată culturală la Turnișor. O frumoasă manifestație culturală a avut loc în seara Duminecii lăsatului de post, la Turnișor. Credincioșii din această comună, sub conducerea părintelui prof. N. Topolog, au dat o serată artistică menită să arete odată mai mult ce lucruri minunate pot înfăptui o mână de oameni devotați, conduși înțelept de păstorul lor duhovnicesc. Programul seratei l-au alcătuit câteva coruri, admirabil executate de grupul de bărbați turnișoreni cari cântă și în biserica locală Sf. Liturgie. Impresionant de firesc a fost și jocul diletanților iscusiți cari au reprezentat o piesă teatrală. Bine — declamatorii. Asemenea manifestații culturale fac cinste turnișorenilor și păstorului lor sufletească deopotrivă. *Asistent.*

† Gheorghe Roman. Vineri seara, pe la ora 10, a încetat din viață bătrânul dascăl *Gheorghe Roman*, tatăl deputatului Dr. Dionisie Roman, deputat de Târnava mare. Născut în comuna Atel, județul Târnava mare, în 1841 Ianuar 5, dintr-o veche familie românească de preoți, a fost martor ocular al multor evenimente din 1848. Împreună cu fratele său Dionisie Roman, a fost închis la Vaș și mai pe urmă (1916) la Șoproș, unde Dionisie a murit ear Gheorghe a scăpat ca prin minune. Școala a făcut-o la gimnaziul din Mediaș și la școala pedagogică din Sibiu; la îndemnul lui Șaguna a primit să fie dascăl în comuna sa, unde a muncit timp de 38 ani, în grele timpuri. În urmărire i s'a făcut în 22 Februar, plâns de fii și ficele rămase în urmă și de toți ceice veniseră să-i dea salutul din urmă. Odihnească în pacer!

Expoziție internațională de artă creștină pregătește orașul Padova, cu prilejul împlinirii de 700 ani dela moartea S. Antonie de Padova. Expoziția se deschide în Iunie 1931 și durează până în Iunie 1932.

ȘTIRI LOCALE

Directoratul Ministerial IV Cluj, cu circulara Nr. 5481/1931, aduce la cunoștință, că orice cerere pentru spectacole teatrale organizate de diletanți să fie înaintată cu 14 zile înainte de termenul spectacolului prin *Chestura poliției* Sibiu. Nici o cerere venită pe adresă personală nu va fi luată în considerare.

Vechiul și Noul Testament. «Foarte frumoasă și cu multă înțelepciune este făcută de Sf. Părinți această impletire din cărțile Vechiului și Noului Testament. Impletirea aceasta nu este numai o înșirare de cântări armonioase și de suflet hrănitoare, ci cuprinde într'nsa un înțeles mai adânc și un alegorism foarte bogat; în tot ce e pe el în formă, cuprins, în înșirarea lui vedem un misticism curat, un alegorism, cu un înalt înțeles și cu o mare bogăție de idei instructive» (Badea Cireșianu, «Tezaurul liturgic» v. 3, p. 128). — Prin cântarea psalmilor se vede starea de păcătuire a omului vechi, iar speranța lui în mântuirea ce trebuie să vină este frumos și poetic exprimată în stihurile octoihului cari se cântă întru bucuria învierii lui Hristos. Așa de ex. vorbește omul cel vechi căzut în păcat în stihul următor: «Dintru adâncuri am strigat către tine Doamne, Doamne auzi glasul meu». Sau: «Doamne strigat-am către tine auzi-mă, ia aminte glasul rugăciunii mele, când strig către tine... Credința mântuirii radiază din

Sfântul Patriarh Atanasie

Născut în anul 298, în capitala Egiptului, Alexandria, din părinți nobili și temători de Dumnezeu, Atanasie s'a deosebit prin alese însușiri sufletești. A stat la eremitul Sfântul Antoniu doi ani; și nu s'ar fi despărțit de dânsul, dacă nu l'ar fi chemat în oraș patriarhul Alexandru din Alexandria, să-i fie de ajutor contra ereticilor, ceea ce Sfântul Atanasie a și îndeplinit cu mare râvnă.

Patriarhul a dus cu sine pe Atanasie la Niceea, la întâiul Sinod ecumenic; deși era numai preot liturgisitor, Atanasie totuși combătut temeinic erezia lui Arie. Prin acest succes atrase asupra sa ura Arienilor, cari dela acel moment (325) până la finalul vieții sale (373) nu încetară a-l persecuta în toate modurile.

După moartea lui Alexandru, preoțimea și poporul doriră de patriarh pe Sfântul Atanasie: fu aclamat în unanimitate.

Arienii l-au dușmănit prin calomnii înaintea poporului și în fața împăratului. Constantin cel Mare, indus în eroare, convocă consiliu în orașul Tîr, în care Sfântul Atanasie trebui să se justifice față de acuzele aduse contra lui. Partea mai mare a Episcopilor prezenți la Sinod protejă pe șeful eretic Arie. Fiindcă nu li-a succedat să-l condamne pentru crimă și nelegiuire, au înduplecat pe Constantin să exileze pe Atanasie în Trier.

După moartea lui Constantin, urmașul său, Constant I, rechemă din exil pe Sfântul Atanasie și cu decret îl trimise eară în episcopatul lui. Credincioșii au primit cu mare bucurie, dar arienii au sfințit, din confesiunea lor proprie, de Episcop, pe altul, care alungă din oraș pe sfântul bărbat.

Atanasie merse la Roma, dar se întoarse din nou în patriarhia sa, unde după laurii luptelor multe, în anul al 46-lea al preoției sale, pe timpul împăraților Valentinian și Valens, s'a mutat la Domnul.

Sfântul Atanasie compara prigonirea cu furtuna, care este aspră și furioasă, dar nu durează mult. După ea, de regulă vine senin. Aceasta a experimentat-o el însuși. Persecuțiile s'au terminat și în amurgul vieții sale a guvernat în liniște patriarhia.

Dr. T. P.

cuvintele pline de învățătură bisericască; «Celui mai înainte de veci din Tatăl născut, lui Dumnezeu cuvântului, Celui întrupat din Fecioara Maria, veniți să ne închinăm, că răstignirea răbdând, îngropării s'a dat, precum însuș a voit și înviind din morți m'a mântuit pe mine, omul cel rățacit». Cine ar putea expune într-o formă mai cuceritoare, mai atrăgătoare o învățătură dogmatică și atât de abstractă despre Dumnezeu, care s'a născut mai înainte de veci din Tatăl, care s'a întrupat din Fecioara Maria, a suferit moarte pe cruce și a înviat! Iată principiul pedagogic «Non multa, sed multum» pe cât de vechi, pe atât de modern, dar de care așa puțin se ține seama în școlile noastre, și pe care biserică noastră îl realizează într'un mod atât de minunat. Iar învățătura bogată o leagă în «mod vital» de sufletul individului când zice; «M'a mântuit pe mine, omul cel rățacit». Această învățătură frumoasă și bogată o poate asimila și un aualfabet pentru i-se cântă în fiecare Duminecă și sărbătoare.

(Va urma)

Nr. 83/1931

(14) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. a II (doua) **Hăghig** din protopopiatul Sf. Gheorghe se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în Telegraful Român.

Venite sânt următoarele:

1. Leafa dela stat.
2. Sesiune parohială de 18 jug. — pământ de cl. I — pe malul Oltului.
3. Casă parohială, în stare bună, cu instalație de lumina electrică; grajd de 8 vite și grădină de 1/2 jugăr.
4. 8 metri lemne de foc, aduse acasă.
5. Simbrie: dela fiecare familie una ferdelă de bucate, iar dela văduve 1/2 de ferdelă.
6. Venitele stolare uzitate.

Concurenții au să-și înainteze cererile — conform normelor în vigoare — în termenul dat subsemnatului oficiu protopopesc, și cu 8 zile înainte de alegere să se prezinte poporului în biserică — spre a cânta, a cuvânta sau a celebra.

Sf. Gheorghe, 28 Ianuar 1931.
Oficiul protopopesc ortodox român, în înțelegere cu consiliul parohial.

Aurel Nistor
protopop.

Nr. 3-1931 prot.

(9) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III (treia) **Feleag**, din protopopiatul Sighișoara, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile de la cea dintâi apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotației dela stat conform coalei B.
2. Casă parohială cu dependențe economice și grădină de legume.
3. Sesiune parohială veche în mărime de 6 jug. 1400 st. □ arător și fânaș.
4. Sesiune parohială nouă 11 jug. dată provizor; iar când se va face împrumutarea definitiv, aceea ce se va da.
5. 1 1/2 ferdelă porumb sfârmit de fiecare fum (circa 125 fumuri).
6. 5 stânjini lemne lungi aduși în curte.
7. Stola uzitată.

Parohia este la o depărtare de 3 km. de gara Mureni și șoseaua națională.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortod. Sighișoara, iar concurenții îndreptățiți se vor prezenta în parohie și în biserică la sf. Liturghie.

Oficiul protopopesc în baza hotărârii consiliului parohial.

Sighișoara la 10 Ian. 1931.

Emilian Stoica
protopop.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Harta Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu pe protopopiate

intocmită de

Dr. CORNEL POPESCU
protopop

Prețul Lei 130.— lipită pe pânză.

(11) 3-3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în Telegraful Român pentru întregirea parohiei de clasa III **Valea Sângheorgiu** din protopopiatul Hateg.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

- a) Sesiune veche 9 jugăre catastrale, 4 jug. cat. din Reforma Agrară [R. A.] și 1 jugăr pădure.
- b) Una măsură de porumb nesfârmit dela fiecare familie și una (1) zi de lucru.
- c) Stola obișnuită în tract.
- d) Loc de casă cu grădină.
- e) Casă parohială nu este.

Impozitul după sesiunea parohială îl plătește parohul ales.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs cu documentele cerute de regulament, subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabila încuviințare a înaintestătorului tractual, se vor prezenta în parohie, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Hategului în înțelegere cu consiliul parohial.

Hateg, la 14 Ianuar 1931.

Sebastian Rusan
adm. protop.

Nr. 24/1931.

(13) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei a II-a de clasa I vacanță, din **Tântari**, jud. Brașov, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Congrua dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială de 14 jugăre 860 stânjini □.
3. Câte una ferdelă bucate în natură sau contravaloarea ei în bani dela fiecare familie, iar dela jumătățile de familie câte jumătate.
4. Stola parohială stabilită prin hotărârea adunării protopopești, grupa B Nr. 219/926 a traciului Brașov.

Reflecții îndreptățiți la acest post sânt poftiți să-și trimită cererile cu documentele necesare oficiului protopopesc din Brașov în termenul fixat și să se prezinte în parohie, spre a face cunoștință cu credincioșii parohiei.

Tântari, la 30 Ianuar 1931.

Consiliul parohial:

Președinte: Notar:
Pr. Ilarie Gonția Leonte Pausu
paroh.

Văzut:

Protopresbiterul tractului Brașov:
Dr. I. Blaga
protopop.

Oficiul parohial ort. rom. din Sânciori j. Alba

Publicațiune

Oficiul parohial ort. rom. din Sânciori, în ziua de 15 Martie 1931 ora 2 p. m. în localul școlii de stat, dă prin licitație publică cu oferte închise și sigilate conform art. 88-110 din legea cont. publice, construcția a lor 3 măcelării, în prețul de Lei 65.755.

Licitatari va depune un vadiu de 10%.

Planul, devizul și condițiunile de licitație se pot vedea în cancelaria oficiului parohial în fiecare zi în orele oficiale.

(7) 1-3

Sânciori, la 15 Februar 1931.

Președinte, Secretar,
Ioan Stoicuța Virgil Pap
paroh.

Nr. 242/1931.

(12) 2-3

Concurs

La ordinul Ven. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 665/1931 și în conformitate cu concluzul consiliului parohial din 18 Februar a. c., publicăm nou concurs, cu termen de 30 zile, dela prima apariție în Telegraful Român, pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Vineția** de sus.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat, conform cu pregătirea și anii de serviciu ai candidatului.
2. Casa parohială cu supraedificată, în stare bună.
3. Sesiunea parohială: 15. jug. 282 stânjini □ pământ arabil și fânaș.
4. Câte 1 (una) ferdelă de bucate, dela fiecare familie.
5. Venitele stolare statorite de adunarea protopopească și aprobate cu ord. Nr. 3108/1928.

Reflecții la acest post sânt poftiți să-și prezinte cererile, provăzute cu toate actele necesare, în termenul susarțat, Oficiului protopopesc ortodox român Oltul, Șercaia, județul Făgăraș, și să se prezinte și în parohie în vreo Duminecă sau sărbătoare, cu observarea dispozițiilor regulamentare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Șercaia, la 20 Februar 1931.

Valeriu Judele
adm. prot.

A apărut cartea binevenită:

MIC DICTIONAR

Cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școli și particulari, de **E. Hodoș**. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Cartea este recomandată, din partea forurilor superioare, pentru a se procura pe seama On. preoților și a bibliotecilor parohiale.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

HRISTU ANDRUTSOS

profesor la facultatea de teologie din Atena

DOGMATICA

bisericii ortodoxe răsăritene

Traducere autorizată

de

Dr. DUMITRU STANLOAE

profesor la Academia teologică „Andreiană”

Prețul Lei 400.—, plus spese poștale Lei 20.—

Librăriilor și direcțiilor institutelor teologice pentru comande de cel puțin 10 exemplare li se dă 20% rabat.

Dela Librăria Arhidiecezană se poate comanda:

Urcarea Calvarului

traducere din limba franceză

de

A. și L. Moiescu-Villea

Prețul Lei 70.—, plus spese poștale 10— Lei.

În editura Comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu:

Istoria Desrobirii Religioase a Românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

SILVIU DRAGOMIR

profesor universitar, membru al Academiei Române

Vol. II

cu 75 documente anexate.

Prețul Lei 400, plus spese de poștă Lei 20.

Volumul I costă Lei 200

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se poate procura

CURS

de

Indrumări misionare

pentru folosirea studenților în teologie, preoților parohi și misionarilor eparhiali

de

Dr. VASILE GH. ISPIR

profesor la Facultatea de teologie din București.

Prețul Lei 440.—, plus spese poștale Lei 20.—

La Librăria Arhidiecezană a sosit și se află de vânzare

Viețile Sfinților

în limba moldovenească

Intocmite pe temeiul cărților „Viețile Sfinților” ale

Sf. Dimitrie al Rostovului

tipărită în tipografia Sinodală din Moscova, cu completări, însemnări lămuritoare și cu chipurile sfinților

Luna Mai (1-15)

Cartea întâia

Prețul Lei 225.

A APĂRUT:

Scrisori către Simforoza

În pământul făgăduinții

de

Gala Galaction

Prețul 80 lei, plus spese poștale 10 lei.

Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare cartea acum apărută

Piccolo

a cunoscutei scriitoare, dna **Constanța Hodoș**. Sânt 19 povestiri pline de farmec. Copiii le vor citi cu mare plăcere. Prețul 40 lei, și porto 12 lei trimis recomandat.